

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd — RP 104/2019 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av naturgasmarknadslagen och 10 och 16 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av naturgasmarknadslagen och 10 och 16 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (RP 104/2019 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 4/2020 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av naturgasmarknadslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i naturgasmarknadslagen (587/2017) 31 § 3 mom.,
ändras 8 § 2 och 4 mom., 17 § 1 och 4 mom., 33 §, 34 a § 1 och 2 mom. och 41 § 2 mom.,
av dem 34 a § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 288/2018, samt
fogas till 3 § en ny 15 a-punkt samt till lagen nya 32 a, 32 b, 40 a och 58 a—58 c § som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

15 a) *enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln* en verksamhetsenhet eller ett företag som sköter uppgifter som hör till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln,

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

8 §

Naturgasnätstillstånd för systemansvariga överföringsnätsinnehavare

---

Den som förordnas till systemansvarig överföringsnätsinnehavare ska utöver kraven enligt 6 och 7 § innan tillstånd beviljas visa att denna har ordnat

1) de uppgifter som hänför sig till naturgassystemets balanseringstjänster, naturgassystemets balansavräkning och upprätthållande av en handelsplats för naturgashandel så att de sköts av en separat verksamhetsenhet eller ett helägt dotterbolag,

2) de uppgifter som hänför sig till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln så att de sköts via en separat affärsverksamhet som särredovisas enligt vad som föreskrivs i 13 kap.

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren får med Energimyndighetens tillstånd anförtro ett eller flera intressebolag som den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren äger tillsammans med överföringsnätsinnehavare från andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet funktioner som avses i 2 mom. 1 punkten. Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren får anförtro ett helägt dotterbolag eller en verksamhetsutövare som utför motsvarande uppgifter inom elhandeln i Finland de i 2 mom. 2 punkten avsedda uppgifterna som hänför sig till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln, om Energimyndigheten beviljar tillstånd till det. På tillståndsbeslutet tillämpas bestämmelserna i 5 § om beviljande av naturgasnätstillstånd och bestämmelserna i 3 mom. i denna paragraf om de villkor som i naturgasnätstillståndet ställs på systemansvariga överföringsnätsinnehavare. På dotterbolag och verksamhetsutövare som utför uppgifter som hänför sig till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln tillämpas det som i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, föreskrivs om personuppgiftsbiträden.

17 §

Nätinnehavarens uppgifter vid mätningen av naturgasleveranser

Nätinnehavaren ska ordna den mätning av naturgasleveranser i sitt naturgasnät som ligger till grund för balansavräkningen och faktureringen samt registreringen av mätuppgifterna och anmälandet av dem till parterna på naturgasmarknaden. De mätuppgifter som behövs vid balansavräkningen och faktureringen ska lämnas per driftställe, per inmatningspunkt eller per mätning.

Närmare bestämmelser om mätning av naturgasleveranser i naturgasnät utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelserna kan gälla

1) installering av mätapparatur på driftställen, lagringsanläggningar och anläggningar som matar in gas i naturgasnätet,

2) mätning av kvaliteten på gasen,

3) krav som ställs på mätapparatur och mätningssystem,

4) avläsning av mätapparatur,

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

- 5) tillhandahållande av mätuppgifter för att de ska kunna användas av parterna på naturgasmarknaden,
- 6) tidsfördelning i fråga om mättjänster.

32 a §

Utveckling av det informationsutbyte som krävs för naturgashandeln och balansavräkningen

Den systemansvariga överföringsnätinnehavaren har till uppgift att i naturgassystemet utveckla det informationsutbyte som krävs för naturgashandeln och balansavräkningen. Utvecklingsverksamheten ska främja det informationsutbyte som krävs för naturgashandeln och balansavräkningen så att utbytet är effektivt och så att det är jämlikt och icke-diskriminerande med avseende på naturgasmarknadsparterna och nätinnehavarna, samt främja en adekvat informations-säkerhetsnivå vid informationsutbytet. Inom utvecklingsverksamheten ska samarbete bedrivas med andra naturgasföretag.

Utvecklingen av informationsutbytet enligt 1 mom. omfattar åtminstone

- 1) utvecklande av procedurer och standarder som hänför sig till informationsutbytet och deltagande i internationellt utvecklingsarbete i anknytning till dem,
- 2) främjande av kompatibiliteten hos de informationssystem som naturgasföretagen använder för informationsutbytet och främjande av ett korrekt informationsutbyte,
- 3) framläggande av förslag för arbets- och näringsministeriet om ändring av de procedurer och standarder som hänför sig till informationsutbytet,
- 4) informering, utbildning och rådgivning som hänför sig till informationsutbytet.

32 b §

Centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln

Den systemansvariga överföringsnätinnehavaren svarar i naturgassystemet för ordandet av det centraliserade informationsutbyte och den centraliserade informationshantering som marknadsprocesserna för den naturgashandel som bedrivs i distributionsnäten förutsätter samt för balansavräkningen i distributionsnäten (*centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln*). De centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln omfattar

- 1) förvaltning av sådana uppgifter om driftställen som gäller driftställen och gasinmatningspunkter i distributionsnäten,
- 2) ordnande av det informationsutbyte som avtalsprocesserna för detaljförsäljningen förutsätter vid de driftställen i distributionsnäten som avläses dagligen,
- 3) ordnande av informationsutbytet i fråga om de mätuppgifter som utgör grunden för faktureringen och balansavräkningen vid de driftställen och gasinmatningspunkter i distributionsnäten som avläses dagligen,
- 4) balansavräkning för naturgashandeln i distributionsnäten och ordnande av informationsutbytet i samband med balansavräkningen,
- 5) bevarande av de uppgifter som gäller tjänsterna enligt 1—4 punkten.

Den systemansvariga överföringsnätinnehavaren ska upprätthålla och utveckla sina funktioner och tjänster enligt 1 mom. samt de system som krävs för skötseln av dem och gränssnitten till systemen hos andra naturgasföretag så att tjänsterna och systemen fungerar effektivt och är lättan-

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

vända, så att deras informationssäkerhetsnivå är adekvat och så att förutsättningarna för en effektivt fungerande detaljmarknad för naturgas kan tryggas.

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren ska tillhandahålla detaljförsäljarna och distributionsnätsinnehavarna centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln på ett jämlikt och icke-diskriminerande sätt samt se till att informationssäkerheten för de personuppgifter och företagshemligheter som behandlas i dess informationssystem samt för sådana uppgifter som är känsliga med hänsyn till beredskapen för undantagsförhållanden och befolkningsskyddet samt skyddsarrangemangen för informations- och kommunikationssystemen har ordnats på tillbörligt sätt.

Den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren är personuppgiftsansvarig enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen i de uppdrag som hör till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln.

33 §

Avgifter för den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens informationsutbytestjänster

De uppgifter som avses i 32 a och 32 b § finansieras med separata avgifter som den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren har rätt att ta ut hos dem som använder överföringsnätstjänsten, balanstjänsten eller centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln. Avgifterna får täcka de skäliga kostnader som skötseln av uppgifterna orsakat den systemansvariga överföringsnätsinnehavaren och en skälig vinst. Grunderna för bestämmande av avgifterna ska vara objektiva och icke-diskriminerande.

De serviceavgifter som enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln tar ut ska basera sig på de tjänster som användarna utnyttjar. Avgifterna får inte basera sig på marknadsvärdet för de uppgifter som enheten samlar in med stöd av 32 b §.

Uppgifter om avgifterna och grunderna för hur de bestäms ska publiceras.

34 a §

Överföringsnätsinnehavares skyldighet att sörja för riskhanteringen i fråga om kommunikationsnät och informationssystem samt anmälan om störning i informationssäkerheten

Överföringsnätsinnehavaren ska sörja för riskhanteringen i fråga om de kommunikationsnät och informationssystem som denne använder. Vid riskhanteringen ska hänsyn tas till

- 1) systemens och utrymmenas säkerhet,
- 2) hanteringen av hot mot informationssäkerheten och av störningar,
- 3) kontinuitetshantering av affärsverksamhet,
- 4) riskuppföljning samt granskning och testning av systemen,
- 5) tillämpning av eventuella internationella standarder.

Överföringsnätsinnehavaren ska utan dröjsmål göra en anmälan till Energimyndigheten, om de informationssystem som överföringsnätsinnehavaren använder för produktion av tjänster drabbas av betydande störningar och om tjänsterna utsätts för eller hotas av betydande kränkningar av informationssäkerheten eller av andra incidenter som gör att tjänsterna inte fungerar eller som väsentligen stör dem.

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

40 a §

Personuppgiftsansvarig

Distributionsnätsinnehavaren är personuppgiftsansvarig enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen när den utför sådana uppgifter eller fullgör sådana skyldigheter enligt denna lag som hänför sig till marknadsprocesserna för naturgashandeln, genomförandet av balansansvaret samt balansavräkningen.

41 §

Specialbestämmelser som gäller slutna distributionsnät

Bestämmelserna i 26 § 1 mom. om publicering av försäljningsvillkor för nättjänster och i 26 § 2 mom. om hur de ska anmälas till Energimyndigheten samt bestämmelserna i 58 a § om skyldigheten att anlita centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln tillämpas på innehavare av slutna distributionsnät endast om Energimyndigheten har fastställt villkor och metoder för innehavare av slutna distributionsnät i enlighet med 11 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden.

58 a §

Skyldighet att anlita centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln

Detaljförsäljare och distributionsnätsinnehavare ska anlita centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln och se till att deras informationssystem och system för informationsöverföring är kompatibla med de informationssystem som används av enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln. Detaljförsäljare och distributionsnätsinnehavare ska sörja för att de uppgifter som dessa ansvarar för och lämnar till enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln är korrekta och felfria samt för att de felaktiga uppgifter som de lämnat rättas utan dröjsmål.

58 b §

Bevarande av information i samband med marknadsprocesserna för naturgashandeln

Naturgasföretag ska bevara de uppgifter som företagen fått vid utförande av de uppdrag eller fullgörande av de skyldigheter som föreskrivs i denna lag och som hänför sig till de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln, marknadsprocesserna för naturgashandeln, genomförandet av balansansvar och balansavräkningen i sex års tid från utgången av det kalenderår som uppgiften hänför sig till. Personuppgifterna ska avföras ur naturgasföretagets register när den ovannämnda tiden har löpt ut, om det inte finns någon annan rättslig grund för behandling av dem därefter.

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

58 c §

Utlämnande av uppgifter som kan kopplas till slutförbrukaren

Ett naturgasföretag ska ha slutförbrukarens uttryckliga samtycke till att till någon annan utlämna sådana mät- och förbrukningsuppgifter som kan kopplas till slutförbrukaren och gäller slutförbrukarens naturgasförbrukning eller andra uppgifter som slutförbrukaren behöver för byte av naturgasleverantör, om naturgasföretaget erhållit uppgifterna i fråga vid utförandet av uppdrag eller fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag i samband med de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln, marknadsprocesserna för naturgashandeln, genomförandet av balansansvar eller balansavräkningen. Uppgifterna får dock lämnas ut utan slutförbrukarens samtycke, om

1) utlämnandet behövs för att den som lämnar ut uppgifterna ska kunna fullgöra sin skyldighet enligt denna lag eller någon annan lag,

2) utlämnandet behövs för att mottagarens rätt till information enligt denna lag eller någon annan lag ska kunna tillgodoses,

3) utlämnandet behövs för fullföljande av ett avtal mellan naturgasföretaget och slutförbrukaren, skötsel av en avtalsbaserad kundrelation mellan naturgasföretaget och slutförbrukaren eller för fullgörande av en i denna eller någon annan lag angiven skyldighet som har samband med en kundrelation mellan naturgasföretaget och slutförbrukaren,

4) det gäller utlämnande av uppgifter om avbrott i överföringen, distributionen eller leveransen av naturgas och utlämnandet behövs för att en byggnad eller en del av den eller den egendom som finns i byggnaden ska kunna skyddas mot skada som orsakas av avbrottet eller för att en sådan skada ska kunna utredas, och mottagaren av de uppgifter som lämnas ut är ägare till eller innehavare av byggnaden eller delen av byggnaden eller part i ett anslutningsavtal som gäller byggnaden,

5) det är enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln som lämnar ut uppgifter till Statistikcentralen och utlämnandet behövs för att Statistikcentralen ska kunna utföra sina uppgifter enligt lag,

6) det är enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln som lämnar ut uppgifterna och utlämnandet behövs för allmän vetenskaplig forskning kring energimarknaden eller energianvändning, eller för myndighetsutredning som tjänar allmänt beslutsfattande angående energimarknaden eller energianvändningen.

Enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln får inte i en i 1 mom. 6 punkten avsedd situation lämna ut sådana uppgifter på basis av vilka slutförbrukaren och dennes avtalspart kan identifieras direkt. I en sådan situation får enheten dock ge rätt att använda sådana uppgifter på basis av vilka slutförbrukaren kan identifieras indirekt. Uppgifter som lämnats ut eller som någon fått användningsrätt till får inte vidareutlämnas, om inte enheten för centraliserat informationsutbyte inom naturgashandeln ger sitt tillstånd till detta.

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

Lag

om ändring av 10 och 16 § i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillsyn över el- och naturgasmarknaden (590/2013) 10 § 1 mom. 7 punkten och 16 § 1 mom. 2 punkten, sådana de lyder, 10 § 1 mom. 7 punkten i lag 109/2019 och 16 § 1 mom. 2 punkten i lag 589/2017, samt

fogas till 10 § 1 mom., sådant det lyder i lag 109/2019, en ny 8 punkt som följer:

10 §

Villkor och metoder som fastställs av Energimyndigheten

Energimyndigheten ska genom ett beslut (*beslut om fastställande*) fastställa att en nätinnehavare, en systemansvarig stamnätsinnehavare och en systemansvarig överföringsnätsinnehavare samt en innehavare av en behandlingsanläggning för kondenserad naturgas ska iaktta följande villkor för tjänsterna och metoder för prissättning av tjänsterna innan dessa införs:

7) den systemansvariga stamnätsinnehavarens villkor för de centraliserade informationsutbytestjänsterna för elhandeln samt metoderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för den systemansvariga stamnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för elhandel och balansavräkning och för bestämmande av de avgifter som tas ut för de centraliserade informationsutbytestjänsterna för elhandeln,

8) den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens villkor för de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln samt metoderna för bestämmande av de avgifter som tas ut för den systemansvariga överföringsnätsinnehavarens uppgift att utveckla det informationsutbyte som krävs för naturgashandel och balansavräkning och för bestämmande av de avgifter som tas ut för de centraliserade informationsutbytestjänsterna för naturgashandeln.

16 §

Påföljdsavgift

En näringsidkare kan påföras en påföljdsavgift, om denne uppsåtligt eller av oaktsamhet

2) bryter mot eller underlåter att iaktta någon av följande bestämmelser i naturgasmarknadslagen:

a) bestämmelsen i 14 § om skyldighet att utveckla nätet, om det är fråga om ett sådant väsentligt eller långvarigt brott mot eller en sådan väsentlig eller långvarig försummelse av en skyldighet, som Energimyndigheten genom ett beslut med stöd av 9 § har ålagt näringsidkaren att rätta till, om näringsidkaren har underlåtit att iaktta beslutet,

b) bestämmelserna i 13, 15—17, 20—23 eller 25 § om ordnande av tillträde till nätet och nät-tjänster eller prissättningen av nättjänsterna,

Riksdagens svar RSv 21/2020 rd

- c) bestämmelserna i 29, 31, 32, 32 b eller 35 § om överföringsnätinnehavarens uppgifter eller om skyldigheter i anslutning till dem,
  - d) bestämmelserna i 39 eller 46 § om distributionsnätinnehavarens eller detaljförsäljarens fakturering,
  - e) bestämmelserna i 42 eller 44 § om leveransskyldighet eller skyldigheter i anslutning till den,
  - f) bestämmelserna i 43 § om bevarande av avtalsuppgifter,
  - g) bestämmelserna i 49 eller 53 § om utseende av innehavare av behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas eller lagringsanläggningar och om anmälan om inledande av verksamhet,
  - h) bestämmelserna i 50 eller 51 § respektive 54 eller 55 § om systemet för tillträde till behandlingsanläggningar för kondenserad naturgas respektive lagringsanläggningar eller lagring av gas i rörledning, om ordnande av tillträde till anläggningar eller om prissättningen av tjänster,
  - i) bestämmelserna i 56 § om oberoende för innehavare av lagringsanläggningar,
  - j) bestämmelserna i 57 eller 58 § om balansansvar eller anmälningskyldighet för parterna på naturgasmarknaden eller nätinnehavarna,
  - k) bestämmelserna i 58 a § om skyldighet att anlita centraliserade informationsutbytestjänster för naturgashandeln,
  - l) bestämmelserna i 59 § om sekretess och förbud mot utnyttjande, förutsatt att näringsidkaren är en juridisk person, eller
  - m) bestämmelserna i 60—63 eller 65 § om särredovisning av verksamheter,
-

Denna lag träder i kraft den

_____

20 .

_____

Helsingfors 2.4.2020

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare